

SARKAŅU ZIŅAS

Madonas novada Sarkaņu pagasta pārvaldes izdevums

2017. g. NOVEMBRIS- DECEMBRIS Nr. 5 (74)

REDAKTORES SLEJA

Esam laikā starp bija un būs... Gatavojoties Ziemassvētkiem un sagaidot Jaungadu, ir brīži, kad vislielākās grūtības sagādā atrast piemērotas dzejas rindas, piemērotus vārdus un to, ko gribam teikt savējiem kopīgā tikšanās reizē. Lai arī internetā ir dzejoļu un pantīņu pārpilnība, mēs tos uztveram katrs savādāk, atkarībā no noskaņojuma un dvēseles stāvokļa. Lielākā daļa no tiem ir saistoši, bet tanī pašā mirklī neinteresanti, neveikli un dzirdēti jau simtiem reižu.

Ziemassvētki ir cilvēku iekšējās gaismas svētki. Mēs gaidām mirdzumu no iekšienes! No sevis, no tā, kas sevī. Un, kad uzmirdzēs raķešu gaisma un laukumos – egles, un pasaules mirdzums televizorā žilbinās acis, tad ziniet un apzinieties, ka tie ir tikai mazi āreji atspīdumi no tās nebeidzami milzīgās gaismas, kas mūsos jau ir, mūsos pašos no sākumu sākumiem.

Mēs katrs esam citāds, un visbiežāk apsveikuma vārdi savējiem šajos gaismas svētkos rodas pēdējā brīdī, tad, kad sirds pasaka priekšā...to, kas ir sakāms...

Ieklausieties vārdos, ko jums saka tuvi un mīļi cilvēki šajā Ziemassvētku laikā! Viņi to saka no sirds... no savām sajūtām, vadoties no tā, kā jūtas paši, no tā, ko gribētu, lai piedzīvotu arī jūs...

Valda

Mēs svinam daudz dažādus svētkus, bet vismīļākie un gaidītākie ir Ziemassvētki, kā arī Jaunā gada sagaidīšana. Gaidot Ziemassvētkus, ticam brīnumam, un, ja ļoti tic, tas piepildās.

Aizejot vecajam gadam, katrs pārdomā paveikto, piedzīvoto un kaļ plānus nākotnei, domājot par veiksmi un izdošanos.

Cik darbīgs aizejošais gads bijis Sarkaņu pagastam? Priece jauniešu centra “Logs”, Sarkaņu amatu skolas, biedrības “Sarkaņu pagasta kultūrmantojums” radošums un aktīvās darbības, kurās iesaistās arvien vairāk darboties gribošu cilvēku. Lepojamies ar izcili startējušiem sportistiem un nenogurstošiem pašdarbniekiem. Priece uzņēmīgie un pamatīgie uzņēmēji, kuri nodrošina darba vietas un veicina labklājību pagasta iedzīvotājiem.

Sarkaņu pagasta pārvaldes un novada speciālistu vadībā realizēti vairāki iesākti projekti. Ceļu posmu Sarkaņi-Krieviņi, Poteri-Līci rekonstrukcija. Iespēju robežās sakārtoti gājēju celiņi un iela Bikšērē. Ie-

likti jauni pakešu logi “Airītēs”, “Liekumos” un pašvaldības sociālajā dzīvoklī. Veikti remontdarbi “Ceļtekās”, “Liekumos” un Sarkaņu kapu kapličā. Uzstādītas jaunas iekārtas bērnu rotaļu laukumā Bikšērē. Jaunajā gadā centīsimies pabeigt iesāktos darbus un realizēt jaunus projektus.

Pateicība visiem pagasta iedzīvotājiem, pārvaldes un iestāžu darbiniekiem, uzņēmējiem par sadarbību, sapratni un līdzdarbošanos.

Lai gaiši, silti un sirsnīgi Ziemassvētki un Jaunajā gadā – piepildīt iecerēto, nepazaudēt iegūto, atrast meklēto!

Gribas, lai baltā pasaulē

Balti sniegi snieg.

Un pa baltiem lielceļiem

Balti cilvēki iet.

Un lai baltos cilvēkos

Baltas domas dzimst,

Un lai baltās darbdiēnas

Balti svētki ir.

Patiesā cieņā un pateicībā
Sarkaņu pagasta pārvaldes vārdā –
pārvaldes vadītājs **Andris Simtņieks**

*Svētku egle Bikšēres centrā,
papildināta ar jauniešu
pagatavotiem rotājumiem.*

Kristas Vorslavas foto

Pagasta aktualitātes

Pasniegti Madonas novada pašvaldības apbalvojumi

Tuvojoties valsts svētkiem, 16. novembrī Madonas kultūras namā notika svinīgs pasākums, kurā tika pasniegti novada pašvaldības apbalvojumi cilvēkiem, kas ar savu ieguldījumu novada kultūras, izglītības, sporta, veselības, uzņēmējdarbības un sabiedriskajā dzīvē savu līdzcilvēku skatījumā būtu pelnījuši plašāku atzinību.

Godināto vidū arī Sarkaņu pagasta iedzīvotāji.

Ar Madonas novada ATZINĪBAS rakstu apbalvota:

Ingrīda Purenīna – profesora Aleksandra Bieziņa muzeja “Jaundilmaņi” vadītāja. Viņa apbalvojumu saņēma “Par ilgāgādēju, godprātīgu darbu nozīmīgu kultūrvēstures materiālu saglabāšanā un Madonas novada popularizēšanā”.

Ar Madonas novada PATEICĪBAS rakstu apbalvoti:

Sportisti **Andris Jubelis** un **Raimo Vīgants** apbalvojumu saņēma “Par sasniegumiem sporta jomā un Madonas novada popularizēšanu”.

Valdas Kļaviņas teksts, Dāvja Veckalniņa foto

Iedegta svētku egle “KALNAGRAVĀS”

16. decembra vakarā tautas namā “Kalnagravas” iemirdzējās svētku egle. To iedegt tradicionāli jau vairākus gadus uzticējām cilvēkiem, kuru darbību pagasta labā novērtējuši līdzcilvēki. Lasot un uzklausot ierosinājumus, kas nāca no mūsu pagasta cilvēkiem, ir patīams prieks, ka protam ieraudzīt, novērtēt un rosināt pateikt PALDIUS.

Ierosinājumā tā iesniedzējs raksturoja savu izvēlēto cilvēku, kāpēc lai svētku egli iedegtu tieši viņš. Šogad pagasta iedzīvotāji aktīvi iesniedza priekšlikumus, kas priecē un liecina par to, ka neesam vienaldzīgi pret to, kādā vietā un vidē dzīvojam.

No Ziemassvētku zvaigznes gaisma nāk, No sniega baltuma un sveču liesmas dzīvās, No mūsu pašu domām baltajām, No mūsu mīlestības – vienkāršās un tīrās.

Daina Ozoliņa. Bez viņas pagasta ikdiena nav iedomājama. Un, kā saka līdzcilvēki, viņa ir Biksēres aptiekas Baltais eņģelis. Aprīnrojamas ir viņas spējas rūpēties par katra klienta veselību. Vienmēr patīkams ir viņas smaids un palīdzība dažādu jautājumu risināšanā, kas saistīti ar biksēriešu veselību...

Rudīte Galeja. Viņa ir tas rūķītis, kas Biksērē rūpējas, lai katru dienu būtu svaiga pārtika mazajā, bet sirsnīgās atmosfēras apņemtajā veikaliņā, kur katrs pircējs tiek sagaidīts ar labvēlīgu un patīkamu attieksmi. To novērtē visi, bet visvairāk

tie cilvēki, kuriem nav lepno mašīnu un nav iespējams doties iepirkties uz lielveikaliem pilsētā.

Ingrīda Purenīna. Viesmīlīga “Jaundilmaņu” muzeja saimniece nu jau gandrīz 30 gadus. Vienmēr laipna, atsaucīga, ieinteresēta par visu, kas notiek pagastā. Viesus, kas ieradušies apskatīt slavenajam novadniekam iekārtoto muzeju, vienmēr sagaida ar neviltotu prieku un smaidu kā savējos. Ja jau braukuši, tad noteikti interesē viss, ko šeit var uzzināt un apskatīt.

Ar labiem vārdiem, ar labām domām Ziemassvētki nāk. Un tikai mīlot daudz ko mainīt spēsim un kaut ko mūžīgu sev paturēsim.

Pirms vairāk nekā pieciem gadiem, Sarkaņu bibliotēkas vadītājas Irēnas uzrunāta, rokdarbu pulciņu Sarkaņos sāk vadīt **Vanda Podiņa.** Un šobrīd droši var teikt, ka vairāki desmiti griezušies pie viņas pēc padoma, kā pareizi adīt, tamborēt vai apgūt kādu netradicionālāku rokdarbu tehnikas veidu.

Un vēl Vandai ir divkārtējs adīšanas čempiones gods, kas kā savu prasmju pierādījums iegūts Lietuvā.

Ivetai Bonštetei paldies par atsaucību un nesavtīgu darbu Sarkaņu sabiedrības labā. Lai īstenotu kolektīvās intereses, viņa uzņēmās atbildību un dažādus pienākumus biedrības “Sarkaņu pagasta kultūrmantojums” un Sarkaņu amatu skolas aktivitāšu realizēšanā, nežēlojot savu laiku, spēku un personi-

go transportu, nedomājot par personīgo izdevīgumu. Paldies arī ģimenei par atbalstu Ivetai!

Līgas Kubas aizraušānās pēdējos gados ir aušana. Tā aizņem ievērojamu daļu no viņas dzīves. Šogad izveidots uzņēmums "Aušanas un rokdarbu darbnīca "Ozolkalna klēts"". To, cik daudz jostu, grāmatzīmju, lakatu un citu izstrādājumu tapis, vislabāk zina viņa pati un tie, kas viņai ir līdzās ikdienā. Bet šovakar Līgai paldies par ieguldīto laiku, aktīvu Sarkaņu pagasta popularizēšanu un iedzīvotāju interešu pārstāvniecību komunikācijā ar sadarbības partneriem. Paldies par radošām idejām, kuru viņai netrūkst nekad!

Nauris Stafeckis. Vietējais puisis no matu galiņiem līdz papēžiem. Ir mantojis no vecākiem darba tikumu. Atbildīgs par tiešajiem darba pienākumiem Ugunsdzēsības un glābšanas dienestā un savā saimniecībā. Smaidīgs un atvērts ikvienam, kam nākas ar viņu saskarties. Un, kā saka vietējie, pagasta nākotne ir mūsu jauno un darbīgo cilvēku rokās.

Šai baltajā klusumā – brīdi stāt, pavērties zvaigznēs un padomāt. Šai baltajā klusumā iespējams viss, kas vēl nav bijis un noticis....

Gunta Apele. Teātra režisore un vēstures lietu pārzinātāja. Uz katru uzaicinājumu līdzdarboties, paveikt vienu vai otru lietu atbild: "Labi! Darīsim!" Nākamā gada 15. janvārī novadā prezentāciju piedzīvos biedrības "Aronas pilādzis" interaktīvā spēle "Gailis ganos", kas būs kā viena no novada dāvanām Latvijai 100gadē. Gunta šim projektam gatavoja nepieciešamo materiālu par Sarkaņu pagastu. Un, kā atzina projekta vadītāja, tas patiešām izdarīts ļoti, ļoti labi un profesionāli.

Ilggadēja Sarkaņu pamatskolas skolotāja, šobrīd Madonas novadpētniecības un mākslas muzeja etnogrāfijas un sadzīves priekšmetu krātuves Sarkaņos speciāliste **Inese Sudāre.** Arī viņa aktīvi piedalījās spēlei nepieciešamo materiālu sagatavo-

šanā. Un vēl – paldies Inesei par Eiropas Kultūras mantojuma dienām, kad septembrī arī mūsu pagastā pie sirmajām skolās ēkām lepni plīvoja Kultūras mantojuma dienu karogs un visus interesentus gaidīja īpašs pasākums.

Drīz būs gads, kopš Bikšērē durvis vēra multifunkcionālais centrs "Logs" un līdz ar to iesākās arī jaunas aktivitātes mūsu pagastā. Centra vadītājai **Kristai Voroslavai** ir gan izdoma, gan zināšanas, lai šī centra darbība būtu interesanta un saturīga, lai būtu gan jaunākās paaudzes atbalsts, gan vecāku sapratne. Ir tikai pats ceļa sākums, bet konkrētu ideju realizācija jau redzama darbos. Vienmēr gaumīgi noformēti centra logi un patiesa ieinteresētība par notikumiem pagasta dzīvē.

Dzīvojam brīnišķīgā dabas stūrītī. Pagasta centrs paša Bikšēres parka tiešā tuvumā. Ir skaisti, bet muižas parks prasa arī darbu tā sakopšanā, tāpat vienmēr jāuztur kārtība arī kapos un citviet pagastā. Pagasta pārvaldes vadība un darbinieki iespēju robežās cenšas, lai mums pašiem un pagasta viesiem pavērtos skaista un sakopta vide. Darītāji mainās, bet to, kas jādara, kad jādara, kā jādara, vislabāk zina **Anita Kurmīte.**

Pirms pasākuma, tautas nama faojē, varēja iegādāties vietējo mājražotāju produkciju. Vandas Podiņas rokdarbus, Valentīnas Gailītes suvenīrus, z/s "Cīruļi" sierus, Baibas Johansones mājas kulināriju un Mirdzas Akmentiņas gatavotās sveces un skaistās svētku piparkūkas.

Pasākuma turpinājumā, ieskandinot svētkus, mums visiem par prieku izskanēja koncerts "Kamēr mūzika". Koncertprogrammā skanēja Ata Novika komponētās melodijas ar Aigara Novika un Jāņa Gavara dzeju, kā arī populāras dažādu autoru dziesmas, kuras neatstāja vienaldzīgu nevienu un lika aizdomāties par vērtībām, kas svarīgas katram no mums...

Valdas Kļaviņas teksts, Lailas Lūses foto

*Svētku egle "Kalnagrāvās" iedegta
(fotografēšanās brīdī klāt nebija Naura Stafecka).*

Svētku brīži

III Pasaku lugu svētki “Noticēt brīnumam”

Nav skaistāka laika par bērniību! Nav jaukāku atmiņu par vakariem, kad bērni, sakāpuši gultās, gaida, kad mamma vai tētis nāks ar skaisto pasaku grāmatu, jo visi zina, ka tūliņ sāksies brīnumu laiks ar princesēm, bruņiniekiem, pasaku mežiem, kuros savus piedzīvojumus izdzīvo runājoši zvēriņi un citi iztēles radīti tēli. Tieši tādēļ, lai pieaugušajiem dotu iespēju atgriezties bezrūpīgajā bērniības zemē un mazajiem pasaku mīļiem ieraudzīt pazīstamos tēlus atdzīvojamies uz skatuves, 28. oktobrī tautas namā “Kalnagravas” jau trešo gadu norisinājās pasaku lugu svētki, kuros piedalījās deviņi amatiereteātru kolektīvi gan no Madonas, gan tuvākiem un tālākiem Latvijas novadiem.

Šī pasākuma ideja nav noteikt labāko, skaistāko, profesionālāko, bet tie ir svētki, kurus kopā svin gan tie, kas atrodas uz skatuves, gan tie, kas sēž skatītāju krēslos.

Pasākuma sākumā visus klātesošos sveica Madonas novada pašvaldības priekšsēdētāja vietnieks kultūras, izglītības un sociālajos jautājumos Zigfrīds Gora, kas savā apsveikumā uzsvēra pa-

saku nozīmi ikkatra cilvēka dzīvē.

Kā uzsver pasākuma organizatore, Sarkanu pagasta amatiereteātra “Piņģerots” režisore Gunta Apele, ka šādi kopā būšanas brīži ir lieliska iespēja pieredzes un ideju apmaiņai režisoriem. Cik zināms, tad mūsu “Kalnagravas” ir vienīgā vieta, kur iespējams reizi gadā pulcēties teātriem ar pasaku lugu iestudējumiem. Režisori priecājas par iespēju vienā dienā iepazīt daudzus citus teātrus ar atšķirīgiem spēles stiliem, dažādiem dekorāciju risinājumiem, skatuves tērpu veidošanas variantiem. Kopā esot, tika pārrunāti arī pavisam prozaiski jautājumi par finansēm, pašvaldību ieinteresētību un atbalstu. Jā! Problēmas visos novados līdzīgas. Un secinājums viens – jābalstās uz to pašu veco entuziasmu un nesavtīgu cilvēku atsaucību, kuri neprasa, kas man par to būs...

G. Apele puda savu prieku par to, ka teātros ienāk arvien vairāk jauniešu, kuri ne tikai aizrautīgi darbojas uz skatuves, bet prot būt atraktīvi un dedzīgi arī balītes izklaidēs.

Arī Iecavas amatiereteātra “Artis” režisore Valda Karnīte atzina, ka milzīgu piepildījumu sniedz darbs ar jauniešiem. Tas gan uzliek atbildību, gan pašai

sniedz iespēju justies jaunākai.

Tāpat milzīgs gandarījums par citu novadu teātra cilvēku atzinību gan par pasākuma organizāciju, gan par mājīguma un labestības auru, kas mājā mūsu tautas namā, gan par neviltoto sajūsmu, ko sniedz plašās un ērtās telpas. Kā minēja Jaungulbenes amatiereteātra “Kuriozs” dalībnieki, ka “tik nepiedienīgi lielas un plašas telpas rada skaudību un šoku ne vienam vien pašdarbības kolektīvam”.

Par šādu pasākumu nepieciešamību kā tikšanās vietu režisoriem, aktieriem un skatītājiem priecājās arī pasākuma tālākie viesi “Ugāles drāma” no Ventspils novada. Režisore Iveta Pete ar kolektīvu uzsvēra, ka nenozēlojot nevienu nobrauktu kilometru. Tā pat minēja, ka Kurzemes pusē šādi teātra festivāli netiekot rīkoti, tādēļ patiešs prieks par iespēju salīdzināt dažādu kolektīvu darbu un sniegumu, mācīties un bagātināties citam no cita.

Gan tie kolektīvi, kas pasaku svētkos piedalās pirmo gadu, gan tie, kas to kuplina jau vairākkārt, pauž pateicību par tajā doto iespēju atgriezties bērniībā un izdzīvot ne ar ko neaizstājamo sajūtu – būt bērnam. Kaut vai tikai neilgu brīdi, atrodoties uz skatuves!

Režisore Gunta saka mīļu paldies arī sava teātra “Piņģerots” aktieriem, kas “tecēja kā skudriņas, lai katrs justos kā sengaidīts ciemiņš”.

Kaut pasaku lugu svētki “Noticēt brīnumam” noslēgušies, lai durvis vērtu atkal nākamgad, vēlējums visiem ikdienā paņemt sev mazliet no Variēšu pagasta amatiereteātra “Servīze” dalībnieku spējas – nezaudēt ticību brīnumam un uzvert dzīvi kā pasaku!!!

Juta Filipoviča,
amatiereteātra “Piņģerots” dalībniece
Aigara Krīgerta foto

“Piņģerota” aktieri lieliski iejutās saimnieku lomā, darbojoties visdažādākajās jomās.

Skatītāji aktīvi iesaistījās balsojumā par labāko aktieri katrā izrādē.

Jaungulbenieši pārsteidza ar krāšņajiem tērpiem.

Bērnu pagatavotās lidmašīnas lido ar moto “Uz tikšanos nākamgad!”.

Vēstures atspulgos

Uz profesora Aleksandra Bieziņa jubilejas gadu atskatoties

Aizejošais – 2017. – gads bija profesora Aleksandra Bieziņa 120. dzimšanas dienas atceres gads. Muzejā “Jaundilmaņos” 19. augustā, vienā no šisvasaras saulainajām dienām, bija pulcināti Bieziņu uzvārda nesēji vēl šodien un Bieziņu dzimtas pārstāvji ar apzinātām radniecības saitēm no visas Latvijas – Rīgas, Ogres, Ikšķiles, Jūrmalas, Mārupes, Inciema, Kusas, Dzelzavas, Madonas. Vienu vārdu sakot, – tuvi un tāli radi sanāca uz dzimšanas dienu, kopā kādi sešdesmit.

Ir daudz vēl neapzināta un neskaidra. Pagājuši gadi un nav vairs, kam pajautāt, kādu radu un no kuriem Bieziņiem. Kur mainās uzvārdi, tur shēmas nojūk. No mūsu pagasta pa Bieziņa mātes līniju pašreiz zināmais ir Atis Lādītis. Dzelzavietis Andris Bieziņš tagad dzīvo Inciemā. Daudzu gadu garumā viņš ir pētījis un kopā līcis Bieziņu dzimtas radu rakstus. Pateicoties viņam un Cesvaines “Muižkrievīņu” Bieziņu dzimtas meitām – Birutai, Maijai, Dacei, varēja notikt radu sanākšana profesora dzimtajās mājās “Jaundilmaņos”. Saule sildīja, raisījās iepazīšanās sarunas un atkalredzēšanās prieks, pagalmu pildīja patiesi viegla gaisotne un dzīvu māju klātbūtne.

Pasākumu kuplināja sievu vokālais ansamblis no Madonas, kur daudzām dziedātājām ir radniecība Bieziņos. Skanēja lieliski, paldies viņām, jo dziesma var vienot pat tos, kas satiekas pirmo reizi. Vai radu sanākšana būs kā tradīcija, to rādīs laiks. Iesākums ir.

Otrs plašāks pasākums – zinātniskā konference Paula Stradiņa Medicīnas vēstures muzejā, veltīta profesora A. Bieziņa 120. dzimšanas dienas piemiņai, notika 29. septembrī. Par godu jubilejas reizei augstāko profesionālo apbalvojumu bērnu ķirurģijā “Aleksandra Bieziņa balva” šogad saņēma bērnu ķirurgs Jānis Krasts par mūža ieguldījumu. Viņš pēc kārtas ir septītais ārsts, kurš saņēmis balvu kopš tās dibināšanas 1987. gadā. Konferencē laikā bērnu ķirurgs, tagad jau Rīgas Stradiņa Universitātes rektors, profesors Aigars Pētersons prezentēja jauno grāmatu “Profesors Aleksandrs Bieziņš un bērnu ķirurģija”, kuras autori ir profesors Arnis Vīksna un profesors Aigars Pētersons. Arnis Vīksna ir autors arī grāmatai “Zelta skalpelis”.

Ja atgriezīamies atpakaļ pie Bieziņu dzimtas pirmsākumu pētījumiem, kurus skrupulozi ir veikuši divi profesori – Arnis Vīksna un Haralds Jansons, tad, nezi-

not un nekad neuzzinot pašus pirmsākumus, varam iesākt ar Pēteri, kas dzimis 1718. gadā un bijis saimnieks Liezēres muižas “Tīrumskaņūļos”. Seko viņa un Annas dēls Ansis (1751-1827), kas precējies ar Ilzi no “Pelavu” mājām. Trešā paaudzē nāk Liezēres Ozolmuižas “Jēcstāpuļu” Anšs (1776-1843) ar sievu Poderu Mariju. Iespējams, ka viņš un viņa dēls 1801. gadā dzimušais Stāpuļu Pēteris ir pieņēmuši uzvārdu Bērziņš. Bet muižkungam to Bērziņu ka “biezs”, nevar tikt pie skaidrības, tāpēc muižkungs noteic ka būs Bieziņš. Un tā līdz 19. gadsimta beigām tiek rakstīts – Bieziņš (viņš arī Bērziņš).

Tad nākamais jautājums ir par Bieziņu nonākšanu no Liezēres un Kārdzabas uz Bīksēri, par ko ir otra leģenda. Bīksēres fon Magnuss un Kārdzabas fon Klots – lieli kāršu spēlmaņi, nospēlējušies tiktāl, ka kārdzabnieks bīksērietim paspēlējis zemnieku mājas ar visiem ļaudīm, sējumiem un lopiem. Ir vēl pavisam cits spēlmaņu pāris, un fon Magnusu velti vainojam azartspēlēs, jo pirms viņa no 1764. gada Bīksēres muižas īpašnieks bija majors Heinrihs Johans Ruktešels (1729-1804) un Cesvaines muižas (kurai tolaik piederēja Kārdzaba) īpašnieks

Pasākuma dalībnieki.

Semjons Zoričs (1745-1799), kurš ir Krievijas ķeizarienes Katrīnas II favorīts un kārtis nepārspējams. Visticamāk, ka šī versija būs patiesībai tuvāk. Spēle varētu būt notikusi Cēsvainē, bet pastāv pieņēmums, ka ticamāk tāltālu Krievijā -Pēterburgā vai citur, jo 1782. gada dvēseļu revīzijā Kārzdabas "Bokulti" pieder jau Biksērei. "Bokultos" no Ozolmuižas 1846. gadā ienācis Pēteris Bieziņš-Bērziņš ar otro sievu Ilzi un dēliem Pēteri, Gustu, Ansi, Jēkabu un Jāni no pirmās sievas Mades, respektīvi jau Biksēres muižā.

1870. gada 4. septembrī brāļi Pēteris un Gusts Bieziņi (viņi arī Bērziņi) noslēguši līgumu (kontraktu) ar Biksēres fon Magnusu par zemes iepirkšanu par 2025 sudraba rubļiem. Tas bija no "Dilmaņ"

Bieziņu dzimtas Dzelzavas zars (pirmais no labās – Andris Bieziņš).

zemes iemērīts 66 pūrvietu (apmēram 26 ha) gabals, nosaukts par "Jaundilmaņiem". Savukārt "Dilmaņos" pašos pirms 200 gadiem dzīvoja Grāvīši un dzīvo vēl šodien.

Tālāk 1894. gada 16. maijā Pēteris savu īpašuma pusi nodod brāļim Gustam (1845-1934), bet viņš savukārt tā paša gada 8. novembrī dāvina savam dēlam Pēterim (1868-1919), nākamā profesora tēvam.

Te sākas cits stāsts par "Jaundilmaņiem" ar Gustu kā šīs zemnieku saimniecības veidotāju un kopēju, jo viņam nācās nodzīvot garu darba mūžu, dažādos laikus pieredzēt. Stāsts, kuru turpināsim citos "Sarkaņu Ziņu" numuros.

Ingrīda Pureniņa,
profesora A. Bieziņa muzeja vadītāja
Aivara Pureniņa foto

Vokālais sievu ansamblis no Madonas.

No vēstures lappuses Sarkaņu skolā

Gaidot svētkus

Sarkaņu pamatskola 1986./87. gada ziemā.

Foto no skolas arhīva

rāk nekā pirms 40-60 un pat 70 gadiem rakstītā un fotografētā, un notikušā.

Gaišām domām svētītu Ziemassvētku atnākšanu un gadu miju!

Inese Sudāre

Gatavošanās eglītei

Lai mūsu eglītes vakars iznāktu skaistāks, mēs nolēmām sagatavot šādus priekšnesumus: vingrojumu ar apliem, gatves deju un inscinējumu "Saruna par sala vecīti". Priekšnesumus mēs gatavojām ar lielu prieku, jo tie mums ļoti patīk.

V. Adamoviča (Valija Adamoviča 1955. gada 20. decembrī)

Mani gaišie skolas gadi Sarkaņos

4. klases skolniece Antonija.

Foto no skolas arhīva

kas organizācijas: "Dāmu komiteja", "Aizsargi", pagasta valde (ne bērnu vecāki, kā tas ir šais laikos)(..)

Bijusī skolniece (1939.-1942. g.), vēlāk skolotāja (1953.-1984.g)

Antonija Lībore, dzimusi Circāne (No atmiņu stāstījuma 1995. gadā)

..) Jaungada eglītes nebija. Bija Ziemassvētku eglīte, rotāta ar auzu salmu gredzentiņu vītņiem, ar puzuriem, krāsainām lentītēm un dabīgām svecītēm, konfektēm, āboliem, piparkūkām. Bija daudz priekšnesumu. Sala tētis nāca ar bagātīgu dāvanu maisu, ko bija sarupējušas pagasta sabiedriskas organizācijas: "Dāmu komiteja", "Aizsargi", pagasta valde (ne bērnu vecāki, kā tas ir šais laikos)(..)

Jaungada vakars

Jaungada eglītē mēs rīkojām spēles. Spēles bija interesantas. Eglītes vakars bija jautrs. Svecītes dega lielām liesmām. Direktors runāja par panākumiem Jaunajā gadā! Lai labākas būtu sekmes. Pēc dejām mēs devāmies mājās. Par eglītes vakaru mēs bijām sajūsmināti.

Pankejeva M.

(Pankejeva Malda, 5. pulciņa priekšsēdētāja 1962. gadā)

Atkal sengaidītais eglītes vakars! Mirdz svecītes, mirdz bērnu acis, visiem ir liksmi un labi. Daudz labu vārdu dzird par tiem, kas labi mācījušies un strādājuši, kā, piemēram, L. Gailīti, M. Pupausi, J. Babri un citiem.

Vismīļākais viesis ir Sala vectēvs, ko gaida gan lielie, gan mazie (..)

M. Libore

(Mudīte Lībore, ieraksts vienības hronikā 1962. gada nogalē)

Jaunajam gadam ļoti cītīgi gatavojās klases. 6. klase bija nolēmusi beigt bez nesekmīgajiem, to arī veica. Beidza ceturksni bez nesekmīgajiem arī 4., 7. klase. Beidzot bija arī ļoti tuvu Jaunais gads. Skolā darbojās Jaungada pasts un kiosks.

Šogad uz jauno gadu bija vairāk nekā tūkstotis vēstuļu. Sagatavoja arī dažādas atrakciju spēles un laimes aku.

Priekšnesumi arī bija ļoti interesanti, bija vesels rotaļu jaungads. Visiem ļoti patika Buratino un mazais lācēns Miša.

M. Pupause

(Maija Pupause, ieraksts vienības hronikā 1964. g.)

Skolas eglītē 1970. gadā.

No kreisās – Modrīte Raize,
Aija Škutāne, Ilona Hirša, ...

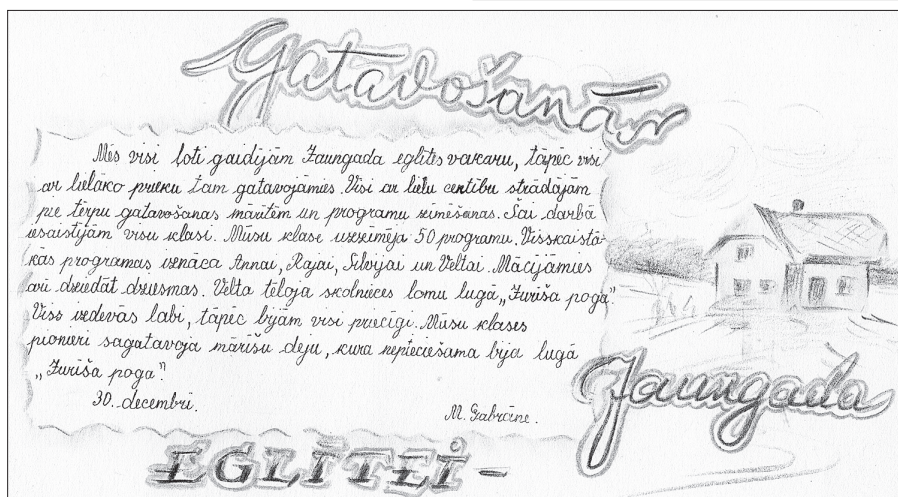
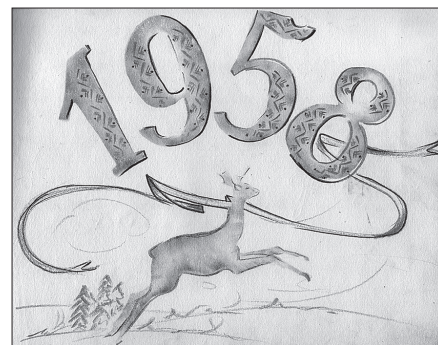
Foto no skolas arhīva

Jaungada eglīte

Šogad pie mums skolā ciemos bija atnācis ļoti skaists Sala vectītis. Viņš katram iedeva saldumu tūti un teica kādu novēlējumu. Sevišķi bargs viņš bija pret tiem skolēniem, kuri ir nesekmīgi. Tiem viņš solīja žaģarus.

V. Greiziņa

(Velta Greiziņa, 1955. gada 30. decembrī)

Ieraksts pulciņa dienasgrāmatā 1957. gada 30. decembrī.

Skolēnu kori diriģē skolotāja

E. Sudāre, 1970.g.

Foto no skolas arhīva

Sportisks priekšnesums, 1977.g.

Foto no skolas arhīva

Klauns pie Laimes akas, 1977.g.

Foto no skolas arhīva

Sadarbība

No 4. oktobra līdz 17. novembrim tautas namā "Kalnagravas" Ungārijas dienu Latvijā ietvaros bija skatāma izstāde, kas iepazīstināja ar izcilā Ungārijas ārsta un zinātnieka Ignacija Semelveisa (1818.-1865.) darbu un svarīgajiem

Izstāde izcilai Ungārijas personībai

sē. Pēc Semelveisa domām, dzemdību drudzis izraisa septiska brūce, proti, asins saindēšanās. Tas ir viens no sepses paveidiem – infekcijas radīts vispārīgs ķermeņa iekaisums. 1847. gadā Semelveiss ieviesa arī uzticamus profilakses veidus

Ungārijas vēstniecības pārstāve
Aleksandra Csizmadia.

20. gadsimta sākumā viņu iemūžināja gleznās un skulptūrās, tad vēlāk māšu glābēja tēlu jau atveidoja arī filmās, izrādēs un pat operās. Milzīgais darbu skaits vēl vairāk palielināja personības popularitāti, turklāt šis tēls atainoja vairāk nekā tikai zinātniskos sasniegumus. Lasītājus un skatītājus aizkustināja Semelveisa dramatiskais dzīves stāsts, kas ietvēra visu, ko vien mūsdienu prāts var vēlēties. Ungārijā darbojas muzejs, kas nosaukts viņa vārdā.

Izstādes atklāšanā piedalījās vietējā sabiedrība, tāpat pārstāvji no Madonas novada pašvaldības. No Ungārijas puses izstādes atklāšanā piedalījās vēstniecības atašējs Alexandra Csizmadia, kas veltīja daudz atzinīgu vārdu par atbalstu iespējai izvietot izstādi Latvijas lauku reģionos un pauda tālāko Ungārijas puses vēlmi turpināt sadarbību ar Madonas novadu.

Valdas Kļaviņas teksts
Dāvja Veckalniņa foto

Ungārijas vēstniecības uzruna izstādes atklāšanā.

Divu muzejniešu tikšanās.

zinātniskajiem atklājumiem. Izstādi veidojis Semelveisa muzejs Ungārijā un pie mums tā bija skatāma ar Ungārijas vēstniecības un profesora Aleksandra Bieziņa muzeja "Jaundilmaņi" atbalstu.

Ignacijs Semelveiss (Ignaz Semmelweis), kurš 1847. gadā atklāja dzemdību drudža cēloni un ieviesa pret to drošu profilaksi, ir plaši aprakstīta persona medicīnas vēsturē. Izstāde iepazīstināja gan ar viņa bērnības un skolas gadiem, gan laiku, ko viņš veltīja medicīnai, atklājot svarīgas lietas, kas vēlāk kā pierādīts atklājums tika izmantots prak-

un līdzekļus dzemdību drudža novēršanai.

Ārsts 1865. gadā nomira vājšprātīgo patversmē. Kāpēc tā? Tas arī ir jautājums, kas vēl šobrīd interesē daudzus. Laikā, kad Semelveiss nomira, viņa idejas vēl nebija atzītas. Vajadzēja daudzus gadus, lai viņa atklājums saņemtu nedalītu atzinību. Lai pielāgotu un izmantotu Semelveisa idejas, bija nepieciešams radīt jaunu un visaptverošu slimību izcelsmes teoriju. Šī jaunā izpratne vēlāk tika nosaukta par patogēnu teoriju. Pagāja vairāki gadi, un

Jaunieši darbībā

Laiks centrā skrien vēja spārnēm. Kopīgi esam veidojuši centra iekšējos pasākumus, ienesuši centra telpās un pagasta centrā patriotisku noskaņu un nu pie mums valda Ziemassvētku atmosfēra.

Iestājoties rudenim, centrā uzsāka dar-

boties floristikas pulciņš, un šobrīd tajā darbojas deviņas jauniešes, ar kurām pulciņa vadītāja Karīna Ravinska darbojas un dalās ar savām zināšanām. Līdz šim meitenēm ir izdevies uzzināt, kā pareizi darboties ar floristikas piederumiem, kā pareizāk veidot kompozīcijas, kā izvēlēties atbilstošāko krāsu gammu un pats svarīgākais – pacietību. Arī jaunajā gadā pulciņš turpinās darboties, tādēļ aicinām arī jaunus dalībniekus.

Rudens izskaņā centrā norisinājās jauniešu veidots pasākums „Rudens balle”. Veidojot šo pasākumu, jaunieši bija padomājuši par plašu izklaides programmu. Kā viena no aktivitātēm bija spēle „Es mīlu Tevi, Biksēre”. Šajā spēlē piedalījās divas komandas, kuras pildīja dažādus uzdevumus. Bija jāatbild gan uz interesantiem jautājumiem, kas saistīti ar Biksēri, gan arī jāizmanto sa-

vas zināšanas apkārtnes izpētē un jātrenē atmiņa.

Šajā pasākumā apmeklētājus priecēja burvju triku šovs, dziesmu minēšana, mēmais šovs, kā arī skanīgākajiem viesiem tika sniegta iespēja dziedāt karaoke.

Valsts svētki multifunkcionālajā centrā

Pie mums centrā vienmēr apvienojas radošs prāts, čaklas rokas un darboties vēlme. Arī valsts svētku laikā priecējam gan sevi, gan apkārtējos ar košiem un interesantiem dekoriem un svētku noskaņu. Svētku laikā iepazīnām latvju zīmes, kuras izmantojam kā logu dekorus. Katrs pats veidoja savu Latviju, izceļot tās īpašības, kas pašam šķiet svarīgās, kā arī izzinājām mūsu valsts kultūru caur kino prizmu.

Ir patīss prieks, ka centrā darbojas ļoti aktīvi un patriotiski jaunieši. Latvijas dzimšanas dienā kopīgi ar centra

jauniešiem sagādājām īpašu sveicenu mūsu pagasta iedzīvotājiem, iedodot sveces par godu

svētkiem. Mēs ļoti ceram, ka iepriecinājam vietējos iedzīvotājus, un šāda veida aktivitātes norisināsim ik gadu. Liels paldies jāsa-ka: Keitai Ukrijai, Samantai Ukrijai, Evelīnai Kurmītei, Markusam Ukrijam,

kā arī Ingai Bārbalei un Anitai Kurmītei par ideju un palīdzību izveidot šādu skaistu sveicenu!

Ziemassvētku laiks mūsmājās

Straujiem soļiem ir pietuvojies skaistais Ziemassvētku laiks, kad visapkārt ir labestība, smieklī un pozitīvas emocijas.

Jau pirms kāda laiciņa centrā uzsākām savu svētku projektu, izveidojot pašiem savu kamīnu, kur varēsim izvie-

tot svētku zeķes un radīt patiesu svētku noskaņu. Ļoti esam arī pastrādājuši pie logu noformējuma. Ir patīss prieks redzēt iedzīvotāju smaidus, vērojot noformējumu, un liels prieks saņemt pateicības vārdus un kādu uzslavu. Tas jauniešiem rada vēl lielāku

darboties gribu.

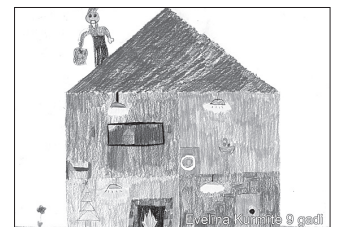
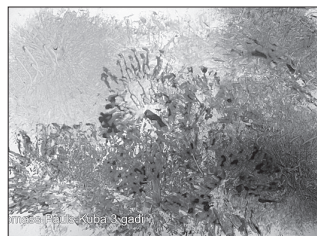
Ziemassvētku laiku centrā piepildīsim ar dažādām radošajām darbnīcām. Kā piemēram, veidojam Bikšēres centrālās egles rotājumus. Organizēsim centra iekšējo Ziemassvētku eglīti, kur spēlēsīm interesantas spēles, cepsim piparkūkas un kopīgi gaidīsim Ziemassvētkus.

Zīmējumu konkurss „Ziemassvētku brīnums”

No 27. novembra līdz 11. decembrim tika izsludināts zīmējumu konkurss, kur konkursa dalībnieki tika aicināti attēlot zīmējumos to skaistumu, ko viņi uzskata par savu Ziemassvētku brīnumu. Kopumā tika iesniegti septiņi darbi. Visu dalībnieku darbiņi tiks izveidoti kā Ziemassvētku apsveikumi Sarkaņu pagasta senioriem.

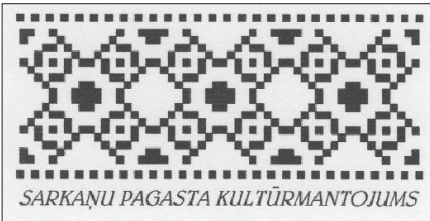
Lūk, ieskats brīnišķītajos konkursa dalībnieku darbos:

Krista Vorskla, jaunatnes lietu speciāliste

Sabiedrība

*Izstrādāts biedrības logo.
Autors I. Pliska*

Krāsošanas darbi Sarkaņu bērnu rotaļu laukumā.

Biedrības "Sarkaņu pagasta kultūrmantojums" gada aktivitātes

I. Pliskas vadībā projekta "Sarkaņu pagasta daba stāsta" dalībnieki apgūst šūšanu tekstilmozaikas tehnikā.

Projekta "Augu krāsas Vidzemes brunčos" ietvaros apguvām dzijas krāsošanu ar augu krāsvielām, uztinām raksta kompozīciju Sarkaņu tautiskajiem brunču audumam.

I.Sudāres-Špunes, I.Pliskas un R. Sauliša foto

Jaunumi bibliotēkās

Līdz 20. decembrim Sarkaņu bibliotēkā skatāma pirms mēneša atklātā izstāde “Sarkaņu pagasta daba stāsta”.

Izstādē aplūkojami biedrības “Sarkaņu pagasta kultūrmantojums” divu projektu – „Augu krāsas Vidzemes brunčos” un “Sarkaņu pagasta daba stāsta” – ietvaros tapušie darbi, kuri tematiski savijas, jo tajos atspoguļojas mūsu pagasta un reizē novada dabas vērtības.

Abos projektos dalībnieki apguva jaunas prasmes un zināšanas, palūkojās mūsu apkārtnē ainavā radoši un no neierastāka skatupunkta.

Sarkaņu tautiskie brunči un paleta ar augu krāsvielās krāsotas dzijas paraugiem izstādē atgādina par projektā „Augu krāsas Vidzemes brunčos” apgūto un praktiski veikto, kad Latvijas Universitātes Vēstures institūta vadošā pētniece Anete Karlsonē trīs dienu praktiskajās nodarbībās mācīja dzijas krāsošanu ar augu krāsvielām (biškrēsliņiem, dzelteno ilzīti, niedru skarām, melnalkšņa mizu u.c.). Kopumā dziju sakrāsojām 26 toņos, tostarp, arī prezentācijas brunču aušanai, krāsas izvēloties saskaņā ar muzeja paraugu, iegūtu Sarkaņu pagasta teritorijā. Izstādes atklāšanā projekta dalībniece Daira Drozdova, demonstrējot vēlāk, pēc nodarbībām, ar zeltslotiņas ziediem sakrāsotās dzijas paraugus, sacīja: “Tās bija

interesantas un jaunām zināšanām bagātas dienas. Tagad manās acīs ceļmalām ir cita pievienotā vērtība.” Ilze Pliska pēc dzijas krāsošanas atlikušajās augu krāsvielās batikoja kokvilnas audumu, kuru lieliski pielietoja nākamā projekta – “Sarkaņu pagasta daba stāsta” – dalībnieces tekstilmozaikas darbos vitrāžas un ēnu tehnikās.

Šī projekta astoņas sestdienas Sarkaņu bibliotēkā Ilzes Pliskas vadībā bija ne mazāk jaunām prasmēm un atziņām bagātas. Praktisko nodarbību ciklā „Sarkaņu daba tekstilmozaikas tehnikās” dalībniece mācījās šūšanu no auduma blokiem, šūšanu uz pamata, ēnu aplikācijas un apmalojuma veidošanu, kā arī vitrāžas aplikāciju motīviem radoši izmantojot Ingas Sudāres-Špunes izstādei izvēlētās 12 fotogrāfijas ar Sarkaņu pagasta dabas skatiem.

Četras Ingas fotogrāfijas – “Slāpes ezers Sarkaņos”, “Sarkaņu skola”, “Pavasaris Sarkaņos” un “K. Īles “Lidonis” Biksēres muižas parkā” – tika nosūtītas “Latvijas Pastam” pastmarku izgatavošanai. Marķas tiks izmantotas pasta sūtījumiem un

kā suvenīrs-dāvana biedrības pasākumos ar sadarbības partneriem novadā, Latvijā, tā popularizējot mūsu pagasta ainavā skatāmās vērtības.

Projekta laikā darinātie Sarkaņu brunči, krāsotās dzijas paraugi ar pasīti par krāsvielu avotiem un pastmarku sērijas ekspozīcija pēc izstādes noņemšanas atradīsies Sarkaņu bibliotēkas telpās, stāstot par mūsu kultūrmantojuma vērtībām un aicinot apmeklēt Madonas novadu, priecāties par dabas skaistumu un saudzēt to nākamajam paaudzēm.

Paldies par finansiālo atbalstu Madonas novada domei un biedrībai “Sarkaņu pagasta kultūrmantojums” projektam “Sarkaņu pagasta daba stāsta” un Vidzemes plānošanas reģiona un Valsts Kultūrkapitāla fondam projekta „Augu krāsas Vidzemes brunčos” realizēšanai!

Nodarbību vadītājas, fotogrāfiju autore un dalībniece guva emocionālu gandarījumu par savu radošo darbu rezultātiem, kas tagad skatāmi izstādes un bibliotēkas apmeklētājiem.

Vēlu Jauno gadu pilnu iespējām un ceļiem. Pilnu paša darba un to augļu nešanu cilvēkiem. Dalīties labā vārdā, domā, darbā un dārgākajā – laikā!

I. Bačuka, Sarkaņu bibliotēkas vadītāja, projektu vadītāja

Projekta “Augu krāsas Vidzemes brunčos” rezultāts.

Fotogrāfiju autore Inga Sudāre-Špune.

Darbu autori projekta prezentācijā.

Aicinu apmeklēt Sarkaņu bibliotēkā

Sākoties ziemas mēnešiem, bibliotēkā uz radošām nodarbībām atsākušas pulcēties mājāsaimnieces. Vivitas vadībā apgūst jaunas vai papildina esošās prasmes, pie kafijas tases diskutē par lasītajām grāmatām. Nodarbībās 20. decembrī mācīja sagatavot materiālu papīra pinumiem.

2018. gadā reizi mēnesī Danutes Vēzes lekcijās iepazīsim krāsu pasauli, to mijiedarbību ar mūsu maņām. Krāsu mācības praktiskajās nodarbībās apgūsim likumsakarības, kuras pārzinot spēsim veiksmīgāk veidot darba kompozīciju.

Ar prieku gaidīsim jaunus dalībniekus:
✓ plkst. 13.00 trešdienās radošās darbnīcas Vivitas Ļebedevas vadībā;

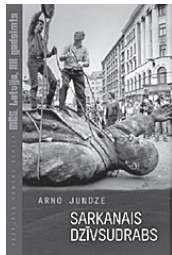
✓ plkst. 17.00 reizi mēnesī trešdienās Danutes Vēzes lekciju cikls “Krāsas mums apkārt”.

Interesentiem pieteikties bibliotēkā vai zvanīt pa tālruni – 26210523.

Brīnumu laiks Biksēres bibliotēkā

Tuvojoties brīnumu laikam Ziemassvētkiem un Jaunajam gadam, mēs katrs savā sirsniņā ieliekam cerību un gaidas par balto sniegu, par sirds siltumu ģimenē, par labu veselību un ticību, ka nākamais gads atnesīs gan izdošanos un veiksmi, gan kluso, izloloto sapņu piepildījumu. Ziemassvētki ir īpaši svētki mums katram, taču pavisam skaisti, ja arī šo svētku gaidīšanas laiku mēs protam piepildīt ar garīgām vērtībām. Arī Biksēres bibliotēkā rūķis ir ienesis lielu dāvanu maisu – brīnumu ar skaistu grāmatu klāstu, lai lasītāji svētku gaidīšanas laikā varētu piecēt savas sirdis, izlasot skaistu grāmatu. Nelielam ieskatam pastāstīšu par dažām spilgtākajām grāmatām.

Arno Jundzes grāmata „**Sarkanais dzīvudrabs**” ir vēstures romānu sērijas “Mēs. Latvija, XX gadsimts” jauninājums.

Deviņdesmito gadu Latvija ir pateicīgs fons kārtīgam spriedzes romānam, un Arno Jundze to izmantojis pilnā mērā. Nesenajā mūsu valsts vēsturē viņš atradis tādus sižeta pavērsienus un notikumus, kas lasītāja interesei neļauj atslābt ne mirkli. Te ir vieta gan slepkavām un bandītiem, gan miesas baudām un sirdsšķīstai mīlestībai, gan čekas aģentiem un mežabrāļiem, gan mirušajiem un augšāmcēlušajiem, gan garā bagātajiem un nabagajiem.

Par grāmatu „**Hokeja elpas skartie**”

Hokejista un hokeja trenera Evalda Grabovska ieskats Latvijas hokeja vēsturē – hokejistu, treneru, slidotavu un hokeja saimniecības attīstība no pirmsākumiem līdz mūsdienām.

Ir interesanti lasīt par hokeja attīstību pirms kara, kā no bendija lēnām pārgāja uz kanādiešu hokeju. Aizrāva stāstījums par pēckara hokeja attīstību, kad faktiski viss turējās uz dažu cilvēku entuziasma un, protams, arī puiku sportotkāres. Dīķi, kanāli, mākslīgās slidotavas, kas katru nakti tika laistītas. Tas viss notika, pateicoties hokeja bacīļa skartajiem, kuri sāka slidot ar zābakiem piemontētiem izkopts gabaliem un beidza kā

meistarkomandas spēlētāji un vēlāk jau kļuva par treneriem.

Droši var lasīt arī tie, kuri ar hokeju ir uz jūs – vēsturiskie notikumi un personības ir gana spilgti attēloti, lai būtu interesanti visiem.

Ir iznācis spraigs Bārbeles Kerckdorferes romāniņš meitenēm “**WhatsApp meitenes**”. Tā neparastā forma aizraus daudz mazās lasītājas!

Marija Linna un Manū? Tikpat saderīgas kā vaniļas saldējums ar avenēm, abas labākās draudzenes *WhatsApp* čātā apspriež visu, kas notiek viņu dzīvē, – prieku, bēdas, dusmas, šaubas un mīlestību.

Kad slavena topmodele Roberta Galbraita detektīvromānā “**Dzeguzes sauciens**” iet bojā, nokrītot no sava penthausa balkona, tiek pieņemts, ka viņa izdarījusi pašnāvību. Tomēr viņas brālis šaubās par

to un nolīgst privātdetektīvu Kormoranu Straiku, lai viņš izmeklētu notikušā apstākļus.

“Dzeguzes sauciens” ir pirmais romāns par privātdetektīvu Kormoranu Straiku, kas tā autoru Robertu Galbraitu, kas, izrādās, ir Dž. K. Roulingsas pseidonīms, ierindojis starp pasaulē atzītākajiem kriminālromānu rakstniekiem. Pēc šī romāna motīviem veidots arī BBC televīzijas seriāls.

Kristofa Onodibio romāns “**Ienirt**” ir mīlas stāsts par sievieti un vīrieti un arī par laikmetu, kurā mīlēt kļūst arvien grūtāk. Vīrietis meklē sievieti, kuru viņš kaislīgi mīl.

Latviešu autores Baibas Zīles romānā “**Melu meistars**” Alise un Aleksandrs uzaug padomju Rīgā – vienā laikmetā, dažādās pasaulēs. Alise – pārtikušā partijas funkcionāra ģimenē. Aleksandrs pilsētā ierodas no laukiem, nokļūst komu-

nālajā dzīvoklī un ielu bandās. Pieaugusi Alise vairāk laika pavada savā sapņū un jūtu pasaulē – burbulī, kas līgani iznes viņu cauri laikmetu maiņai. Aleksandrs bēg no PSRS un kļūst par starptautiskas dārgakmeņu mafijas darboni.

Aizraujošs stāsts par mīlestību, noziegumiem, dzīves jēgas meklējumiem uz spilgti attēlotās nesenās vēstures fona.

Lūsindas Railijas romānā “**Olivkoks**” cauri vijas brīnišķīgs nams un neaizmirstama vasara.

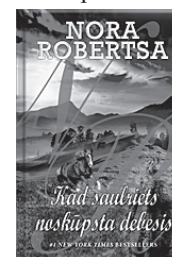
Kopš neaizmirstamās vasaras, kuru Helēna aizvadīja Kiprā un kurā pirmo reizi iemīlējās, ir aizritējuši jau divdesmit četri gadi. Tagad viņa ir atgriezies kopā ar ģimeni, jo krusttēvs ir novēlējis viņai savu māju Pandoru. Tomēr, ierodoties vecajā namā, Helēna apzinās, ka skaistā, idealizētā vieta glabā vairākus noslēpumus, kurus viņa nav atklājusi nedz vīram Viljamam, nedz dēlam Aleksam...

Klāt sērijas THE MORTAL INSTRUMENTS 5. daļa!

Gan Latvijā, gan ārzemju preses izdevumos izvērtušās asas diskusijas par Latviešu SS leģiona lomu un darbību Otrajā pasaules karā. Vēsturnieki, zinātnieki, politiķi, kas iedziļinājušies Lat-

viešu leģiona vēsturē, jau devuši daudz atbildes uz jautājumiem par Latviešu leģiona nodibināšanu, kaujas spējām un motīviem, kuri latviešu leģionārus vadīja cīņās. Ar šo grāmatu „**Latviešu leģions**” publicists un leģionārs Visvaldis Lācis pievieno arī savu vērtējumu.

Noras Robertsa romānā “**Kad saulriets noskūpst debesīs**” Bodīnes nams ir idilliska atpūtas vieta pilsētas nogurdinātajiem. Šis uzņēmums ir Longbovu dzimtas lepnums, kas tai dāvājis prāvus ienākumus un apkārtnes iedzīvotāju cieņu. Tikai retais nojauš, kādi noslēpumi un traģēdijas slēpjas aiz šķietami laimīgās ģimenes mājas durvīm...

Biksēres bibliotēkā visa gada garu-

mā noritēja labdarības grāmatu dāvinājums „**Dāvinu prieku Tev**”, kur lasītājiem bija iespēja atnest no mājas savas jau sen izlasītās grāmatas vai žurnālus ar domu, ka tās tālāk varēs lasīt citi. Uz šo labdarības akciju atsaucās 21 cilvēks, par ko viņiem liels, liels Ziemassvētku paldies. Tie ir: Emma Akmentiņa, Staņislava Pommere, Olga Baltgalve (Madona), Inese Zukure un Ziedonis Zukurs (Aizkuja), Gunīta Kampe (Sarkaņi), Anīta Kurmīte, Inga Bārbale, Ēvalds Vilciņš, Agris Pavilaitis, Rīta Antonova, Krista Voroslava, Edis Trops, Inta Spalva, Ints Ūdris, Skaidrīte Kurzemiece, Mirdza Akmentiņa, Kristīne un Anīta Cercinas (Biksēre), Benīta Meļņika (Patkule) un Skaidrīte Voroslava (Siļķava). Pateicoties atsaucīgajiem grāmatu draugiem, kuri kopumā atnesa 294 grāmatas un 54 žurnālus, liela daļa (vērtīgākās grāmatas un žurnāli) tika iekļauti bibliotēkas krājumā, kuri tālāk piecēs mūsu lasītājus.

Didzis Akmentiņš,

Madonas novada Sarkaņu pagasta
Biksēres bibliotēkas vadītājs

Apsveikumi

Skaistākie sapņi
lai iekrīt plaukstās
nelūdzot
neprasot
negaidot...

Lai Ziemassvētku eņģeļi uz spārniņiem atnes laimi,
prieku un piepildītas cerības Jaunajā – 2018. – gadā!

Anīta, zemes ierīcības speciāliste

Tā spīts, kas cilvēkos mīt, –
Ir neatsverams palīgs ik dienu.
Tie sapņi, kas cilvēkos mīt, –
Ir neatsverams krāsainums dienai.

Ilze Mailīte

Skaistu, tīru un baltu BĪNUMA gaidīšanas laiku!

Biedrība “Sarkaņu pagasta kultūrmantojums”

Sveces kvēl kā vadugunis zilgas,
Baltas dzirkstis egļu zaros snieg,
Un mēs vēlamies, lai visas ilgas
Jaunā gadā piepildītas tiek.

Lai skaisti un dvēseliski Ziemassvētki, baudot kādu rūķa dāvāto lasīšanas brīnumu! Darbīgu, veselīgu un ar gaišām domām bagātu Jauno – 2018. – gadu!

Didzis Akmentiņš,

Madonas novada Sarkaņu pagasta
Biksēres bibliotēkas vadītājs

Viens zelta stars no zvaigžņu spīta
mums katram tieši sirdī krīt,
jo tieši sirdī ir tā vieta,
kur Ziemassvētku brīnums mīt.

L. Vāczemnieks

Lai ticība šim brīnumam ļauj ikvienam
kaut brīdi justies laimīgam!
Lai šī ticība dod spēku un ierosmi jauniem
un labiem darbiem nākamajā gadā!
Lai spējam pasauli pieņemt tādu, kāda tā ir,
un savu iespēju robežās darām to labāku!
Lai Ziemassvētkos un Jaunajā gadā visiem
veselība, saskaņa un mīlestība!

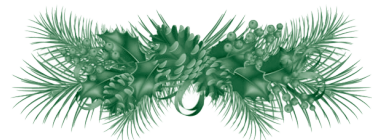

Valda Kļaviņa,

Sarkaņu tautas nama “KALNAGRAVAS” direktore

Atkal mēs esam ceļā –

Ceļā uz laimi,
Ceļā uz zvaigznēm,
Ceļā uz cerībām,
Ceļā uz nezināmo,
Ceļā uz prieku,
Ceļā uz labākiem laikiem,
Ceļā uz sapni,
Ceļā uz dzīvi, kāda tā ir.

Lai Ziemassvētku baltie eņģeļi uz saviem spārniem
ikvienam atnes prieku, mīlestību, veselību, spēku piepildīt
sapņus un cerības! Vēlu visiem mierīgus, baltus, sirds
siltuma piepildītus Ziemassvētkus! Laimīgu 2018. gadu!

Staņislava Pommere, sociālā darbiniece

Lai Ziemassvētku prieks valda
katrā no mums!
Lai sirds siltums sasilda ikvienu,
ko satiekam savā ceļā!
Lai acis saskata gaišumu, kas
paveras, dāvājot tikai labu!
Lai gaidītais brīnums vispirms
notiek mūsos...

Novēlu visiem pagasta iedzīvotājiem Ziemassvētku
gaišumu, mīlestību, stipru veselību un radošas veiksmes
nākamā – 2018. – gada garumā!

Inga, Sarkaņu pagasta pārvaldes sekretāre

Piesnigušu mežu skaistums
lai sajūsmo jūsu skatienus!
Sirdis lai piepildās baltām domām
un sapņus lai mirdzošās zvaigznes
krītot pārvērs īstenībā!

Priecīgus un gaišus Ziemassvētkus un
laimīgu Jauno – 2018. – gadu!

Lai piepildās viss, kas iecerēts, un ir jaunas virsotnes,
ko sasniegt!

Krista Voroslava,

Sarkaņu pagasta jaunatnes lietu speciāliste

Viss notiek!

11. novembrī amatierteātra "Piņģerots" aktieri Valentīna Gailīte un Aigars Krīģerts kuplināja Lāčplēša dienai veltīto pasākumu Madonā. Viņu priekšnesumā izskanēja fragmenti no režisores Guntas Apeles dzē-

jas izrādes "Kamēr vērdiņš vēl dzīvs", kurā izmantota Alfrēda Putniņa dzeja.

11. novembrī tautas namā "Kalnagravas" notika deju sadancis "Ielūdž "Labākie gadi"". Deju kolektīva "Labākie gadi" dalībnieki ciemos bija aicinājuši sadraudzības kolektīvus: "Jaunannu" no Alūksnes novada, Praulienas pagasta Saikavas tautas nama jauniešu deju kolektīvu, Kalsnavas pagasta senioru deju kolektīvu "Jāņukalns" (Madonas novads), senioru deju kolektīvu "Meirāni" (Lubānas novads) un deju kolektīvu "Hopsani" no Igaunijas.

Koncerts noritēja ļoti draudzīgā, sirsnīgā atmosfērā. Tā kā koncertā piedalījās dažādu paaudžu dejotāji, tad skatītājiem bija iespēja noskatīties ļoti daudzveidīgu un krāsainu koncertprogrammu.

17. novembrī deju kolektīvs "Senči" viesojās Gulbenes novada Beļavas tautas namā, lai kuplinātu Latvijas gadadienai veltīto svētku pasākumu.

"Senči" pēc koncerta Beļavas tautas namā.

18. novembrī jauniešu deju kolektīvs "Resgaļi" piedalījās Latvijas gadadienai veltītajā svētku koncertā Mārcienas kultūras namā.

18. novembrī tautas namā "Kalnagravas" izskanēja amatierteātra "Piņģerots" veltījums Latvijai simtgadē – režisores Guntas Apeles iestudētā dzējas izrāde "Kamēr vērdiņš vēl dzīvs", kurā izskanēja Alfrēda Putniņa dzeja. Dzeju runāja aktieri Valentīna Gailīte, Kristīne Ozola, Aigars Krīģerts, Viktors Leimanis un Edgars Janovskis, kas izrādei rakstīja arī melo-

Skats no iestudējuma.

"Piņģerots" pēc izrādes. No kreisās: izrādes vadītāja Laima Vilciņa, aktieri Kristīne Ozola, Aigars Krīģerts, režisore Gunta Apele, aktieri Edgars Janovskis, Valentīna Gailīte, Viktors Leimanis.

dijas dziesmu tekstiem. Amatierteātrim tā bija šī iestudējuma pirmizrāde. Noslēgumā pēc izrādes izskanēja ceļa vārdi dzejas izrādes turpmākajam ceļam pie skatītājiem.

25. novembrī Madonas sporta centrā notika Uzņēmēju dienas, kas nu jau kļuvušas par tradicionālu un gaidītu pasākumu, ko apmeklē ievērojams skaits interesentu. Otro gadu pasākumā piedalījās Sarkaņu amatu skola, kas informēja un praktiski iepazīstināja ar prasmēm, ko var iegūt, apmeklējot rokdarbu un aušanas nodarbības. Uzņēmēju dienās piedalījās arī citi pagasta uzņēmēji.

Sarkaņu amatu skolas pārsāves V. Podiņa un S. Briede.

2. decembrī tautas namā "Kalnagravas" viesojās Meirānu amatierteātris ar izrādi "Kamēr Dūdene zin".

17. decembrī uz eglīti pulcējās pagasta pirmsskolas vecuma bērni, kuri neapmeklēja pirmsskolas izglītības iestādes. Ar brīnišķīgu un saistošu uzvedumu "Rūķu bode" pie mums ciemojās Santa Sāre-Gerža ar savu komandu no Alūksnes puses.

Svētku prieks lieliem un maziem.

Valdas Kļaviņas teksts
Foto no tautas nama arhīva

Atgādinājumi meža īpašniekiem

Aizvadīts kārtējais gads. Ņemot vērā iepriekšējo gadu pieredzi, atgādināšu meža īpašniekiem dažus no pienākumiem, kas cieši saistīti ar mežu apsaimniekošanu un kas samazinās konfliktsituāciju riskus.

Lūdzu, savlaicīgi plānojiet koku ciršanu savos īpašumos. Lēmumu par apliecinājuma izsniegšanu vai par atteikumu izsniegt apliecinājumu pieņem **mēneša laikā** pēc iesnieguma saņemšanas Valsts Meža dienesta mežniecībā. Ciršanas apliecinājums ir derīgs sanitārajām cirtēm – 2 gadus, kailcirtēm, izlases cirtēm, kopšanas cirtēm un pārējām cirtēm – 3 gadus. Koku nenociršanas gadījumā pēc apliecinājuma derīguma termiņa beigām, līdz 1. februārim, meža īpašnieks iesniedz mežniecībā ciršanas pārskatu un ir tiesīgs iesniegt atkārtotu iesniegumu koku ciršanai nenocirstajā cirsma vai tās daļā.

Par koku ciršanu ārpus meža. Pēc Ministru kabineta noteikumiem Nr.309 (no 02.05.2012.) "Noteikumi par koku ciršanu ārpus meža": "Attiecīgās zemes īpašniekam vai tiesiskajam valdītājam nepieciešama pašvaldības atļauja koku ciršanai ārpus meža, ja kokus cērt:

4.1. pilsētas un ciema teritorijā;

4.2. īpaši aizsargājamā dabas teritorijā (*attiecas uz dabas parka "Kuja" teritoriju*), izņemot aizsargājamo ainavu apvidus, ja tie nav iedalīti funkcionālajās zonās, kā arī Ziemeļvidzemes biosfēras rezervātu un īpaši aizsargājamo dabas teritoriju neitrālo zonu;

4.3. teritorijā, kurā atrodas kultūras pieminekļi, un tās aizsargjoslā;

4.4. parkā;

4.5. kapsētā;

4.6. alejā (arī tad, ja tā atrodas ceļu zemes nodalījuma joslā);

4.7. gar valsts un pašvaldību ceļiem;

4.8. virszemes ūdensobjektu aizsargjoslā (*strauti, upes, ezeri*), izņemot mākslīga ūdensobjekta aizsargjoslu, ja kokus cērt ne tālāk kā 50 metru joslā gar virszemes ūdensobjektu vai visā palienes platumā gar ūdensobjektu ar izteiktu periodiski applūstošu palieni;

4.10. pašvaldības teritorijas attīstības plānošanas dokumentos noteiktajā ainaviski vērtīgajā teritorijā;

4.11. kad tie 1,3 metru augstumā no sakņu kakla sasnieguši apkārtmēru atbil-

stoši šo noteikumu 1.pielikumam (*dižkoki un koki, kuru apkārtmērs ir tuvu dižkoku izmēriem*).

Tāpat par koku ciršanu ārpus meža saskaņojiet pagasta pārvaldē.

Vēl joprojām, kā jau katru gadu, „klibo” koku ciršanas pārskatu iesniegšana. Meža likuma 29. panta otrā daļa nosaka sekojošo: „Meža īpašnieka vai tiesiskā valdītāja pienākums ir **katru gadu līdz 1. februārim** informēt Valsts Meža dienestu par iepriekšējā kalendāra gadā veikto mežsaimniecisko darbību.” Tas nozīmē, ka **līdz 1. februārim** jāiesniedz pārskati par visu mežsaimniecisko darbību iepriekšējā gadā, arī meža atjaunošanā, jaunaudžu kopšanā, meža ieaudzēšanā un, protams, koku ciršanā. Pārskatu veidlapas var saņemt mežniecībā vai arī atrast Valsts Meža dienesta mājaslapā www.vmd.gov.lv --- *Meža īpašniekiem* --- *Veidlapas* --- *Pārskata* --- *Pārskats par koku ciršanu*. Pārskatu neraksta, ja tāds jau ir iesniegts mežniecībā uzreiz pēc konkrēto meža darbu pabeigšanas konkrētajā gadā. Par koku ciršanas apliecinājumos atļautajām darbībām jāatskaitās katru gadu, arī tad, ja apliecinājums ir, bet koku ciršana iepriekšējā gadā nav notikusi vai arī cirsmā nozāģēta daļēji. Necirstas cirsmas gadījumā pārskatā par ciršanu veic ierakstu – „cirsmā nav cirsta”. Lūdzu, pasekojiet arī apliecinājumu derīguma termiņiem – ir atrodams uz ciršanas apliecinājuma. Līdz ar derīguma termiņa beigšanos, ciršanas darbi ir aizliegti līdz jauna ciršanas apliecinājuma saņemšanai. Pārskata neiesniegšanas gadījumā Valsts Meža dienestam ir (un ir bijušas) tiesības neizsniegt jaunus ciršanas apliecinājumus, kā arī sodīt meža īpašnieku.

Atgādināšu – visu iesniegumu, pārskatu, meža inventarizācijas plānu iesniegšana notiek Valsts Meža dienesta mežniecībās. Tuvākā – Madonā, Skolas ielā 27. Tur jūsu iesniegumi tiks pierēģistrēti, nepieciešamības gadījumā varēsiet saņemt atbilstošas veidlapas. Turpat, mežniecībā, vēlākais termiņš – pēc 1.mēneša, varēsiet saņemt apliecinājumus, atbildes uz iesniegumiem, pie viena parakstoties par to saņemšanu.

Ar cieņu un cerībā uz veiksmīgu sadarbību arī turpmāk – Sarkanu apgaitas mežzinis **Dzintars Akmentiņš**

Afiša

“Kalnagravās”

29. decembrī plkst. 15:00
gadumijas pasākums pagasta pensionāriem

Dalības maksa – 5,00 eiro

Pieteikties līdz 27.12.

Tālruni informācijai:

26414793 – Inga,

29424739 – Valda

1. janvārī plkst. 01:00

Jaungada nakts balle

Spēlē grupa “Elpojiet dziļi”

Ieejas maksa – 4,00 eiro

6. janvārī plkst. 19:00

pagasta amatiermākslas kolektīvu koncerts

Ieeja – bez maksas

20. janvārī

(sākuma laiks tiks precizēts)

Koncertprogramma “JUBILĀRI”

2016. gada pavasarī kopīgā projektā apvienojās četri Latgales vīri: Andris Eriņš no “Dricānu Dominantes”,

Andris Baltacis no grupas “Baltie lāči”,

Gints Ločmelis no grupas

“Gincs un ES” un Aldis Kise, kurš

paspēj sadziedāt ar visiem.

Vīri kopīgi iedziedāja dziesmu

“Visa dzīve” un tā radās solistu

apvienība “Jubilāri”. Klausītāji un

skatītāji atzinīgi novērtēja šo debiju,

īsā laikā ierindojošot šo dziesmu

Latvijas šļāgeraptaujas 2016. gada

fināla piecu populārāko dziesmu

vidū.

Koncerta programmā skanēs gan

katras grupas populārākās dziesmas,

gan kopīgi veidoti skaņdarbi, gan

joki, gan nopietnākas pārdomas par

dzīvi.

Ieejas maksa – 4,00 eiro

20. janvārī plkst. 22:00

balle kopā ar grupu “Gints un ES”

Ieejas maksa – 4,00 eiro,

janvāra jubilāriem

balle – bez maksas.

Koncerts+balle – 6,00 eiro

Apsveikumi

Sveicam novembra un decembra jubilārus!

*Lai saule spīd vienmēr dzīves ceļā,
Lai ziedi smaidot pretim galvas ceļ!
Lai smaidi bieži atmirdz Tavā sejā,
Lai laime bēdas prom no Tevis veļ!*

18 gadi

Natālija Šņucīte 01.11.
Gustavs Romanovskis 10.11.
Anna Teicāne 22.12.

50 gadi

Artis Kampe 19.11.
Aija Mežale 07.12.
Aivars Bajārs 11.12.
Lolita Strekālova 14.12.

55 gadi

Raimonds Gutāns 27.11.
Olga Simtniece 09.12.

60 gadi

Aivars Škutāns 10.11.

65 gadi

Andrejs Eizāns 23.11.
Aivars Purenīņš 04.12.
Harijs Platais 13.12.
Zenta Stepanova 24.12.

70 gadi

Aleksandrs Vilkaušs 06.12.
Marija Dolace 12.12.

75 gadi

Nadežda Raize 08.11.
Ņina Šahno 05.12.
Zigurds Jānis Gailītis 29.12.

80 gadi

Zaiga Norvile 23.12.

85 gadi

Maiga Stalbova 09.11.

92 gadi

Geņa Gailīte 17.12.

Dzimušie Sarkaņu pagastā

*Mazi bērni pēc cālēniem smaržo,
Pēc pieneņu pūkainām galvām.
Un tu saproti, citas vairs nebūs –
Šī ir vislielākā balva.*

Sveicam:

Daci Loču un Dairi Bērziņu ar **dēliņa Rinalda** piedzimšanu;

Laumu Akmentiņu-Gruduli un Ivo Gruduli ar **dēliņa Armanda** piedzimšanu;

Anželiku Rajevesku un Artūru Greiziņu ar **meitiņas Gabrielas** piedzimšanu;

Vinetu Gabranovu un Gati Amantovu ar **dēliņa Reiņa** piedzimšanu;

Andu Grīnvaldi un Kristapu Šteinu ar **dēliņa Kristiāna** piedzimšanu;

Lauru un Jāni Ukrijus ar **dēliņa Jāņa** piedzimšanu;

Klintu Zvirgzdiņu un Mareku Boiku ar **dēliņa Mikusa** piedzimšanu;

Kristīni Lipstovu un Ritvaru Gudbergu ar **meitiņas Samantas** piedzimšanu;

Natalju Zujevu un Jāni Ikstenu ar **dēliņa Artūra** piedzimšanu;

Inesi Irbi un Andri Karpoviču ar **meitiņas Aurēlijas** piedzimšanu;

Daigu un Rūdolfu Saukumus ar **dēliņa Daira** piedzimšanu.

Informācija

Biedrība

“Sarkaņu pagasta kultūrmantojums”
aicina uz tikšanos

27. janvārī plkst.11:00

Sarkaņu pagasta amatniekus, mājražotājus vai kuri tikai domā ko sākt darīt.

Tikšanās iecerēta ar mērķi – apzināt pagasta uzņēmīgos cilvēkus, savstarpēji iepazīties, iepazīt ražojumus vai piedāvātos pakalpojumus. Uz pasākumu plānots aicināt lektoros, kas varētu pastāstīt par dalībniekus interesējošiem jautājumiem. Tāpēc lūgums savlaicīgi darīt zināmas savas vēlmes, piesakoties dalībai līdz **22. janvārim pie Līgas Kubas, tālrunis 29424633.**

Uz pasākumu ieteicams ņemt līdzi groziņu, prezentāciju un labu omu.

Slodzes samazināšanas dēļ no 2018. gada 1. janvāra norēķinus par nekustamā īpašuma nodokli, īres maksu un citiem maksājumiem var veikt pirmdienās, otrdienās un ceturtdienās pagasta pārvaldes darba laikā.

Sēru vēsts

Pa mūžības taku aizgājuši:

*Tavas rokas garos mūža gados
Bija visur, darba rīts kur sauc,
Sirds kā saule mācījusi atdot
Dzīvei siltuma un gaismas daudz.*

Juris Liepiņš

(23.01.1953. – 13.10.2017.)

Jānis Ankravs

(18.04.1936. – 20.11.2017.)

SARKAŅU PAGASTA PĀRVALDES IZDEVUMS

Izdevējadrese: Sarkaņu pagasta pārvalde, Madonas novads
Izdevuma redaktore Valda Kļaviņa, tel 29424739, e-pasts: valda.kalnagravas@inbox.lv
Redkolēģija Inga Bārbale, Inese Sudāre, Andris Trečaks
Iespiests SIA “Erante”, Madonā, Saieta lauk. 2.
Datorsalikums. Ofsetiespiedums.
Par rakstu saturu un faktu precizitāti atbild autors